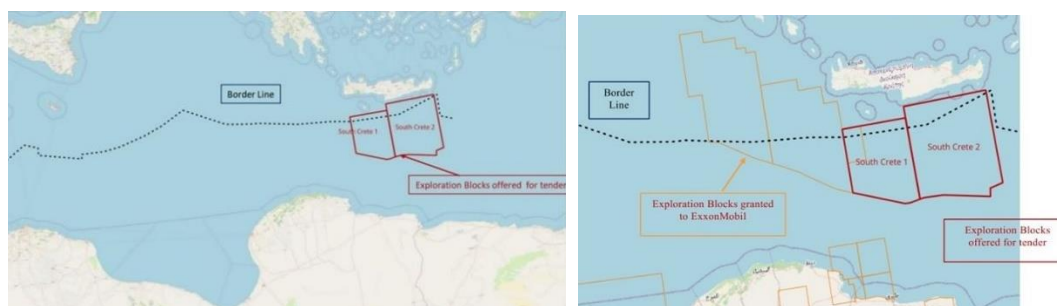

Η ΛΙΒΥΗ ΣΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Πριν καλά-καλά στεγνώσει το μελάνι του μνημονίου συνεργασίας της Λιβύης με την Τουρκία σχετικής με την παραχώρηση προς αυτήν τεσσάρων θαλάσσιων περιοχών για έρευνα υδρογονανθράκων και πριν κοπάσουν οι στεναγμοί ανακούφισης από την Ελλάδα και τρίτους που οι περιοχές αυτές φαινόταν ότι σεβόταν την μέση γραμμή, ανακοινώθηκε επίσημα η ρηματική ανακοίνωση της Λιβύης της 20^{ης} Ιουνίου 2025, η οποία και κατατέθηκε στον ΟΗΕ στις 3 Ιουλίου 2025 (UN A79/960), που αμφισβητεί την οριογραμμή που χάραξε η Ελλάδα, συνοδεύοντάς την με εξωφρενικό χάρτη αυθαίρετων διεκδικήσεων.

Θα ήταν ίσως κωμικό για ένα κράτος να προβάλλει διαχρονικά τέτοιου είδους αλληλοαναιρούμενες ανακοινώσεις σχετικές με το καθεστώς των θαλάσσιων ζωνών, αλλά είναι δυστυχώς αληθινό και συνάμα τραγικό. Και αυτό διότι η παλινδρόμηση αυτή δείχνει πόσο βαθιά εξαρτημένο είναι το κράτος αυτό από την Τουρκία, η οποία χρησιμοποιώντας το σαν μαριονέττα προσπαθεί να εδραιώσει μέσω τρίτων τις δικές της αξιώσεις στην θαλάσσια περιοχή νότια της Κρήτης και όχι μόνον.

Θα ήταν όμως χρήσιμο να εξετάσουμε τι προκύπτει από την ανάγνωση της πρόσφατης ρηματικής διακοίνωσης, που ενώ είχε ανακοινωθεί στις 20 Ιουνίου 2025, εκθές επισημοποιήθηκε συνοδευόμενη και από δύο χάρτες¹ που παρουσιάζονται πιο κάτω.

Σχ. 1: Χάρτες 1 και 2 που συνοδεύουν την ρηματική διακοίνωση της 13 Ιουλίου 2025

Οι χάρτες αυτοί είναι στην ουσία ίδιοι, απλά ο δεύτερος εμφανίζει και τα θαλασσοτεμάχια της EXXON-MOBIL συγχρόνως με τα αντίστοιχα που ζήτησε η CHEVRON, που παρουσιάζει αυτόνομα ο πρώτος.

Ιδιαίτερη βέβαια σημασία στους πιο πάνω χάρτες έχει η διακεκομμένη γραμμή με τον χαρακτηρισμό “Border Line” που κατά την Λιβύη αποτελεί το όριο της δικής της θάλασσας και το οποίο οι παραχωρήσεις της Ελλάδας παραβιάζουν.

Είναι η πρώτη φορά που η Λιβύη παρουσιάζει μια τέτοια διεκδικητική γραμμή, η οποία σημειωτέον έχει υπογράψει την σύμβαση για το δίκαιο των θαλασσών του 1982, χωρίς μέχρι σήμερα να την έχει επικυρώσει, λόγω των γνωστών γεγονότων που εξελίσσονται στην χώρα από το 2011.

Η γραμμή αυτή φέρνει εύκολα στον νου ένα χάρτη που είχε αναρτηθεί στο φόντο της αίθουσας υπογραφής του μνημονίου Λιβύης –Τουρκίας για την παραχώρηση από την πρώτη στην δεύτερη τεσσάρων περιοχών για έρευνα υδρογονανθράκων (φωτ. 1, σχ. 2).

¹ [ΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΗ ΛΙΒΥΗΣ 2025.pdf](#)

Φωτ. 1: Αίθουσα υπογραφής το μνημονίου

Σχ.2: Ο χάρτης στο φόντο της συνεδρίασης

Λόγω έλλειψης συντεταγμένων για την μαθηματική σύγκριση των δύο χαρτών, γίνεται μια επίθεση με κατάλληλη κλίμακα του χάρτη 1 της διακοίνωσης στον πιο πάνω ώστε να εξαχθούν κάποια συμπεράσματα.

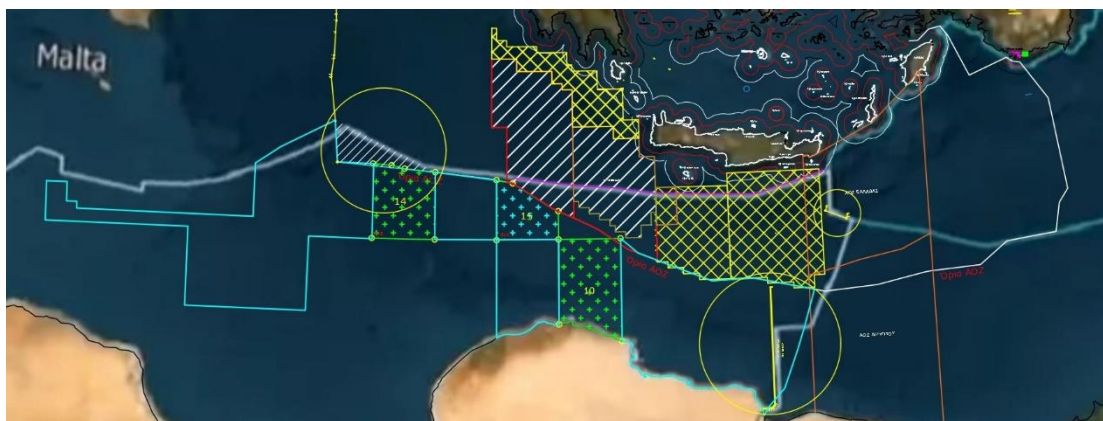

Σχ. 3: Επίθεση του χάρτη της ρηματικής διακοίνωσης στον χάρτη 2 (κόκκινες γραμμές)

Στο σχέδιο 3 φαίνεται με ευκολία ότι ο χάρτης της ρηματικής ανακοίνωσης (κόκκινες γραμμές) ταυτίζεται και έχει σαν βάση τον χάρτη 3. Ανατολικά σταματά αφού περιλάβει το μικρό τμήμα 1(σχ.3) το οποίο στην ουσία είναι το όριο του Τουρκολιβυκού μνημονίου και δυτικά σταματά σε ένα σημείο της οριοθετικής γραμμής Λιβύης –Τυνησίας.

Είναι προφανές ότι ο χάρτης αυτός δεν σέβεται ούτε και στο ελάχιστο τον κανόνα της μέσης γραμμής όπως είχε αναφερθεί και σε παλαιότερη μελέτη μου², ένα γενικό σχέδιο της οποίας παρουσιάζεται κατωτέρω (σχ.4).

²<https://slpress.gr/energeia/ti-deixnoun-oi-xartes-tis-liviis-gia-tis-seismikes-erevnes-tis-tourkikis-tpao/>

Σχήμα 4: Γενική θεώρηση του χάρτη και με τα θαλασσοτεμάχια Λιβύης, CHEVRON, EXXON

Αποστερεί αυθαίρετα από την εν δυνάμει ΑΟΖ της Ελλάδας μια περιοχή περίπου 50.000 τετρ. χλμ., τοποθετώντας το μεγαλύτερο εύρος της έκτασης (>85%) των θαλασσοτεμαχίων που ζήτησε η CHEVRON στην δική της θαλάσσια δικαιοδοσία, δεν σέβεται την θέση του μελλοντικού τριεθνούς σημείου οριοθέτησης μεταξύ Ελλάδας-Λιβύης και Ιταλίας στερώντας ακόμη ένα τμήμα Ελληνικής ΑΟΖ εμβαδού περίπου 4.000 τετρ. χλμ. (σχ.4 σε κίτρινο κύκλο στα βορειοδυτικά) και τέλος φαίνεται ότι δεν σέβεται και την αρχή της μέσης γραμμής μεταξύ Σικελίας – Λιβύης, δίνοντας μειωμένη επήρεια και σε αυτήν, θεωρώντας την πιθανόν νησί, εξασφαλίζοντας για τον εαυτό της μεγαλύτερο μερίδιο ΑΟΖ.

Είναι περιττό να αναφερθεί ότι δεν γίνεται καθόλου λόγος για την νόμιμη συμφωνία οριοθέτησης ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδας και Αιγύπτου μεταξύ των μεσημβρινών των 26 και 28 μοιρών, που στην ουσία καταργεί το Τουρκολιβυκό μνημόνιο.

Συμπεράσματα:

1. Αν και στην ρηματική διακοίνωση δεν αναφέρεται πουθενά η λέξη ΑΟΖ αλλά μόνον περιοχή θαλάσσιας δικαιοδοσίας της Λιβύης, στην ουσία από αρκετούς εκτιμάται ότι μέσω αυτής γίνεται μια ανακήρυξη ΑΟΖ, έστω και αν δεν συνοδεύεται από συντεταγμένες.
2. Παρουσιάζεται μια περιοχή θαλάσσιας δικαιοδοσίας της Λιβύης συνολικής έκτασης περίπου 423.000 τετρ.χλμ., όταν στους επίσημους πίνακες προσδιορισμού των εκτάσεων των ΑΟΖ των χωρών αναφέρεται με μέγεθος περίπου 352.000 τετρ. χλμ.³
3. Αν και στην πέμπτη παράγραφο της διακοίνωσης αφήνει ελπίδα εποικοδομητικού διαλόγου και διαπραγματεύσεων για την επίλυση της διαφοράς, στην πραγματικότητα θέλει να καθυστερήσει την οριοθέτηση, ώστε να υπάρξει ένα καθεστώς αβεβαιότητας ορίων στα θαλασσοτεμάχια των εταιριών EXXON, CHEVRON κλπ. Είναι γνωστό ότι ένα σταθερό και αποσαφηνισμένο καθεστώς κυριαρχικών δικαιωμάτων είναι απαραίτητη προϋπόθεση των πετρελαϊκών εταιριών για την προώθηση των μακρόπνων σχεδιασμών ανακάλυψης και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.
4. Η εξάρτηση της ρηματικής διακοίνωσης από τις πρόνοιες του Τουρκολιβυκού μνημονίου είναι σαφείς και αποδεικνύει όχι μόνον την εξάρτηση από την Τουρκία, αλλά σχεδόν υποταγή στις υποδείξεις της. Ίσως και να αποτελεί μια πρόκληση για να

3

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%80%CE%BF%CE%BA%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%96%CF%8E%CE%BD%CE%B7

μελετήσει τις αντιδράσεις της Ελλάδας, ώστε σε μια χλιαρή απάντηση να επιχειρήσει να ορίσει νέα ερευνητικά θαλασσοτεμάχια βόρεια της μέσης γραμμής δημιουργώντας τετελεσμένα.

5. Προσπαθεί να απονευρώσει από την αρχή κάθε πιθανή συμφωνία που ίσως συναφθεί από την επικείμενη επίσκεψη του Υπουργού Εξωτερικών κ. Γεραπετρίτη στις 15 Ιουλίου, επισημοποιώντας μέσω του ΟΗΕ τις παράλογες αξιώσεις της.
6. Ίσως δίνεται τώρα μια σημαντική ευκαιρία για την Ελλάδα να αντιδράσει σαν σύνολο με σοβαρότητα και δύναμη στις εξωφρενικές παλινδρομήσεις ενός ανυπόληπτου και αδύναμου κράτους, εξασφαλίζοντας παράλληλα μια δήλωση ή μια κίνηση από τις μεγάλες πετρελαϊκές εταιρίες, ότι οι διακοινώσεις αυτού του είδους δεν επηρεάζουν τον προγραμματισμό τους.
7. Προκαλεί πάντως ιδιαίτερο ενδιαφέρον η έλλειψη αντίδρασης μέχρι σήμερα και από την Αίγυπτο αλλά και από την Ιταλία στις παράλογες διεκδικήσεις της Λιβύης, ίσως και από την ΕΕ, γεγονός που πρέπει να μας καθιστά επιφυλακτικούς και να μας ωθεί να προκαλέσουμε τις απόψεις τους που θα φωτογραφίσουν και τις επιδιώξεις τους, έχοντας πάντα κατά νου το ύψιστο εθνικό συμφέρον.

Λεόντιος Κ. Πορτοκαλάκης
Τοπογράφος Μηχ., M.Sc.
Μέλος του ΔΣ του ΕΛΙΣΜΕ

Ημερομηνία 14 Ιουλίου 2025